

EBA/GL/2015/20

03/06/2016

Насоки

Лимити за максималния размер на експозициите към предприятия, извършващи паралелна банкова дейност извън регулирана рамка, съгласно член 395, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013

1. Спазване на насоките задълженията за докладване

Статут на насоките

1. Този документ съдържа насоки, издадени съгласно член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010¹. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, компетентните органи и финансовите институции полагат всички усилия за спазване на насоките.
2. В насоките е представено становището на ЕБО за подходящите надзорни практики в Европейската система за финансов надзор или за това как правото на Съюза следва да се прилага в дадена област. Компетентните органи, както са дефинирани в член 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, за които се отнасят тези насоки, трябва да ги спазват, като ги включат в практиките си по подходящ начин (напр. като изменят своята правна рамка или надзорни процеси), включително когато насоките са насочени основно към институциите.

Изисквания за отчетност

3. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1093/2010, най-късно до 03.08.2016 компетентните органи са длъжни да уведомят ЕБО дали спазват или възнамеряват да спазват тези насоки, в противен случай - за причините за неспазване. При липса на уведомление в този срок ЕБО счита, че компетентните органи не спазват изискването за отчетност. Уведомленията трябва да се изпратят чрез подаване на формата, намираща се на уебсайта на ЕБО, на адрес compliance@eba.europa.eu, като се посочи референтен номер 'EBA/GL/2015/20'. Уведомленията следва да се подават от лица, оправомощени да докладват за наличието на съответствие от името на техните компетентни органи. Всяка промяна в статута на спазването трябва също да се отчита пред ЕБО.
4. Уведомленията се публикуват на уебсайта на ЕБО в съответствие с член 16, параграф 3.

¹ Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр.12).

2. Предмет, обхват и определения

Предмет

5. Настоящите насоки определят методологията, която следва да се използва от институциите, като част от техните вътрешни процедури и политики за определяне и управление на риска от концентрация, произтичащ от експозициите към предприятия, извършващи паралелна банкова дейност. По-специално, насоките посочват критерии за определяне на подходящ общ лимит за максималния размер на експозициите към предприятия, извършващи паралелна банкова дейност извън регулирана рамка, както и индивидуални лимити за максималния размер на експозициите към такива предприятия.

Обхват на прилагане

6. Настоящите насоки изпълняват мандат, даден на ЕБО съгласно член 395, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 575/2013².
7. Настоящите насоки се основават по-специално на членове 73 и 74 от Директива 2013/36/ЕС³, които изискват от институциите да разполагат с надеждни, ефективни и всеобхватни стратегии и процеси за постоянно оценяване и поддържане на размера, видовете и разпределението на вътрешния капитал, който считат за адекватен за покриване на рисковете със съответния характер и степен, на които са или могат да бъдат изложени, както и ефективни процеси за установяване, управление, наблюдение и отчитане на подобни рискове и адекватни механизми за вътрешен контрол; и на членове 97 и 103 от Директива 2013/36/ЕС, в които се посочва, че компетентните органи трябва да извършват преглед на правилата, стратегиите, процесите и механизмите, въведени от институциите в изпълнение на Регламент (ЕС) № 575/2013 и Директива 2013/36/ЕС и да оценяват рисковете, на които институциите са или могат да бъдат изложени, както и че компетентните органи могат да прилагат процес на надзорен преглед и оценка (ПНПО) по отношение на институциите, които са или могат да бъдат изложени на сходни рискове или създават сходни рискове за финансовата система.
8. Настоящите насоки се прилагат по отношение на експозициите към предприятия, извършващи паралелна банкова дейност, както е посочено по-долу.

² Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 321, 30.11.2013 г., стр. 6).

³ Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО, (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 338).

9. Настоящите насоки се прилагат по отношение на институции, за които се прилага част четвърта от Регламент (ЕС) № 575/2013 („Големи експозиции“), в съответствие със степента на прилагане, определена в част I, дял II от същия регламент.

Адресати

10. Насоките са предназначени за компетентните органи, както са определени в подточка i) на член 4, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 и за финансовите институции, както са определени в член 4, параграф 1 на Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Определения

11. Освен ако не е посочено друго, термините, използвани и определени в Регламент (ЕС) № 575/2013 и Директива 2013/36/ЕС, имат същото значение в насоките. В допълнение, за целите на настоящите насоки се прилагат следните определения:

Дейности по кредитно посредничество

Дейности, подобни на банковите, включващи падежна трансформация, трансформиране на ликвидност, ливъридж, прехвърляне на кредитен риск или подобни дейности.

Тези дейности включват най-малко посочените в следните точки от приложение 1 на Директива 2013/36/ЕС: точки 1—3, 6—8, и точка 10.

Експозиции към предприятия, извършващи паралелна банкова дейност

Експозиции към отделни предприятия, извършващи паралелна банкова дейност, в съответствие с четвърта част от Регламент (ЕС) № 575/2013 със стойност на експозицията, след отчитане на ефекта от редуцирането на кредитния риск съгласно членове 399—403 и изключенията съгласно член 400 и член 493, параграф 3 от същия регламент, равна или надвишаваща 0,25 % от приемливия капитал на институцията, както е определен в член 4, параграф 1, точка 71 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

Предприятия, извършващи паралелна банкова дейност

Предприятия, които извършват една или повече дейности по кредитно посредничество и които не са изключени предприятия.

(1) Предприятия, включени в надзора на консолидирана основа въз основа на консолидационното състояние на дадена институция, както е определено в член 4, параграф 1, точка 47 от Регламент (ЕС) № 575/2013.

(2) Предприятия, които подлежат на надзор на консолидирана основа от компетентен орган на трета държава по силата на правото на трета държава, което прилага пруденциални и надзорни изисквания, които са най-малкото равностойни на прилаганите в Съюза.

(3) Предприятия извън обхвата на точки 1 и 2, но които са:

а) кредитни институции, б) инвестиционни посредници,

в) кредитни институции на трета държава, ако съответната трета държава прилага пруденциални и надзорни изисквания към тази институция, които са най-малкото равностойни на прилаганите в Съюза,

г) признати инвестиционни посредници от трета държава,

д) предприятия, които са финансови институции, лицензирани и обект на надзор от компетентните органи или от компетентните органи на трети държави и подлежащи на пруденциални изисквания, сравними с прилаганите към институциите по отношение на надеждност, където експозицията(ите) на институцията към съответното дружество се третира(т) като експозиция(и) към институция съгласно член 119, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 575/2013,

е) предприятия, посочени в точки 2—23 на

Исключени предприятия

член 2, параграф 5 от Директива 2013/36/ЕС,

ж) предприятия, посочени в член 9, параграф 2 от Директива 2013/36/ЕС,

з) застрахователни холдингови дружества, застрахователни предприятия, презастрахователни предприятия и застрахователни предприятия от трети държави и презастрахователни предприятия от трети държави, в които режимът за надзор на съответната трета държава се приема за еквивалентен,

(и) предприятия, изключени от обхвата на Директива 2009/138/ЕО⁴ в съответствие с член 4 от същата директива,

(й) институции за професионално пенсионно осигуряване по смисъла на буква а) на член 6 от Директива 2003/41/ЕО⁵ или подлежащи на пруденциални и надзорни изисквания, сравними с прилаганите към институциите по смисъла на буква а) на член 6 от Директива 2003/41/ЕО от гледна точка на надеждността,

(к) предприятия за колективно инвестиране:

(i) по смисъла на член 1 от Директива 2009/65/ЕО⁶,

(ii) установени в трети държави, където са получили разрешение в съответствие със законодателство, предвиждащо тези дружества да

⁴ Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 година относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II) (преработен текст) (ОВ L 335, 17.12.2009 г., стр.1).

⁵ Директива 2003/41/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 3 юни 2003 година относно дейностите и надзора на институциите за професионално пенсионно осигуряване (ОВ L 235, 23.9.2003 г., стр. 10).

⁶ Директива 2009/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно координирането на законите, подзаконовите и административните разпоредби относно предприятията за колективно инвестиране в прехвърлими ценни книжа (ПКИПЦК) (преработена версия) (ОВ L 302, 17.11.2009 г., стр. 32).

бъдат обект на надзор, считан за еквивалентен на предвидения в Директива 2009/65/ЕО,

(iii) по смисъла на член 4, параграф 1, буква а) от Директива 2011/61/ЕС⁷, с изключение на:

- предприятия, които използват ливъридж в значителна степен в съответствие с член 111, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) № 231/2013 на Комисията⁸ и/или
- предприятия, на които е разрешено да предоставят кредити или да купуват кредитни експозиции на трети страни в своя баланс съгласно приложимите правила или учредителните документи на фонда,

(iv) които са разрешени като „европейски фондове за дългосрочни инвестиции“ в съответствие с Регламент (ЕС) № 2015/760⁹,

(v) по смисъла на член 3, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 346/2013¹⁰ („допустими фондове за социално предприемачество“),

⁷ Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2011 година относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове и за изменение на директиви 2003/41/ЕО и 2009/65/ЕО и на регламенти (ЕО) № 1060/2009 и (ЕС) № 1095/2010 (ОВ L 174, 1.7.2011 г., стр. 1).

⁸ Делегиран регламент (ЕС) № 231/2013 на Комисията от 19 декември 2012 година за допълване на Директива 2011/61/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на освобождаванията, общите условия във връзка с дейността, депозитарите, ливъриджа, прозрачността и надзора (ОВ L 83, 22.3.2013 г., стр. 1).

⁹ Регламент (ЕС) № 2015/760 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2015 година относно европейски фондове за дългосрочни инвестиции (ОВ L 123, 19.5.2015 г., стр. 98).

¹⁰ Регламент (ЕС) № 346/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2013 година относно европейските фондове за социално предприемачество (ОВ L 115, 25.4.2013 г., стр. 18).

(vi) по смисъла на член 3, буква б) от Регламент (ЕС) № 345/2013¹¹ („допустимите фондове за рисков капитал“),

с изключение на предприятията, които инвестират във финансови активи с остатъчен падеж не по-дълъг от две години (краткосрочни активи) и имат като изключителни или общи цели предлагането на доходност в съответствие с лихвените проценти на паричния пазар или запазване на стойността на инвестицията (фондове на паричния пазар),

(л) централни контрагенти (ЦК) съгласно определението в член 2, точка 1 от Регламент (ЕС) № 648/2012¹², установени в ЕС и ЦК от трети държави, признати от ESMA съгласно член 25 от същия регламент,

(м) издатели на електронни пари, както е определено в член 2, точка 3 от Директива 2009/110/ЕО¹³,

(н) платежни институции съгласно определението в член 4, точка 4 от Директива 2007/64/ЕО¹⁴,

(о) предприятия, чиято основна дейност е да извършват дейности по кредитно

¹¹ Регламент (ЕС) № 345/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2013 година относно европейските фондове за рисков капитал (ОВ L 115, 25.4.2013 г., стр. 1).

¹² Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година относно извънборсовите деривати, централните контрагенти и регистрите на транзакции (ОВ L 201, 27.7.2012 г., стр. 1).

¹³ Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 година относно предприемането, упражняването и пруденциалния надзор на дейността на институциите за електронни пари и за изменение на директиви 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО и за отмяна на Директива 2000/46/ЕО (ОВ L 267, 10.10.2009 г., стр. 7).

¹⁴ Директива 2007/64/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 година относно платежните услуги във вътрешния пазар, за изменение на директиви 97/7/ЕО, 2002/65/ЕО, 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО и за отмяна на Директива 97/5/ЕО, (ОВ L 319, 5.12.2007 г., стр. 1)

посредничество за техните предприятия майки, дъщерни предприятия или други дъщерни предприятия на техните предприятия майки,

(п) органи за реструктуриране, дружества за управление на активи и мостови институции, както са определени в точки 18, 56 и 59 от член 2, параграф 1 от Директива 2014/59/ЕС¹⁵ и субекти, които са изцяло или частично собственост на един или повече публични органи и които са учредени преди 1 януари 2016 г. с цел да приемат и държат някои или всички от активите, правата и задълженията на една или повече институции за запазване или възстановяване на жизнеспособността, ликвидността или платежоспособността на дадена институция или за стабилизиране на финансовия пазар.

¹⁵ Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 година за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и за изменение на Директива 82/891/ЕИО на Съвета и директиви 2001/24/ЕО, 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2005/56/ЕО, 2007/36/ЕО, 2011/35/ЕС, 2012/30/ЕС и 2013/36/ЕС и на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 173, 12.6.2014 г., стр. 190).

3. Прилагане

Датата на влизане в сила

12. Настоящите насоки се прилагат от 1 януари 2017 г.

4. Лимити по отношение на максималния размер на експозициите към предприятия, извършващи паралелна банкова дейност

13. Институциите следва да спазват общите принципи, посочени в този раздел, както и да определят лимити за максималния размер, както е посочено в раздел 5, ако е приложимо.

Ефективни процедури и механизми за контрол

14. Институциите следва да:

- а) идентифицират индивидуалните си експозиции към предприятията, извършващи паралелна банкова дейност, всички потенциални рискове за институцията, произтичащи от тези експозиции и потенциалното въздействие на тези рискове;
- б) определят вътрешна рамка за установяване, управление, контрол и намаляване на рисковете, посочени в буква а). Тази рамка включва ясно определени анализи, които следва да се извършват от експертите по риска по отношение на дейността на предприятието, извършващо паралелна банкова дейност, за което възниква експозиция, по отношение на потенциалните рискове за институцията и вероятността от разпространение на проблемите, произтичащи от тези рискове за предприятието. Анализите се извършват под надзора на комитета за кредитния риск, който трябва да бъде надлежно информиран за резултатите;
- в) гарантират, че рисковете, посочени в буква а), се вземат предвид по подходящ начин в процеса на оценка на вътрешната капиталова адекватност и планирането на капитала на институцията;
- г) въз основа на оценката, извършена съгласно буква а), определят прага/склонността на институцията към поемане на риск във връзка с експозициите към предприятия, извършващи паралелна банкова дейност;
- д) прилагат надежден процес за определяне на взаимосвързаността между предприятията, извършващи паралелна банкова дейност, както и между предприятията, извършващи паралелна банкова дейност, и институцията. Този процес следва по-специално да разглежда ситуации, при които не може да бъде установена взаимосвързаност, и да определя подходящи техники за

намаляване на риска в отговор на потенциалните рискове, произтичащи от тази несигурност;

- е) разполагат с ефективни процедури и процеси за докладване пред ръководния орган за експозиции към предприятия, извършващи паралелна банкова дейност, в рамките на общата рамка за управление на риска на институцията;
- ж) прилагат подходящи планове за действие в случай на нарушение на лимитите, определени от институцията в съответствие с раздел 5.

Надзор от страна на ръководния орган на институциите

15. При надзора върху прилагането на горепосочените принципи, както и върху спазването на лимитите за максимален размер, определени в съответствие с основния подход в раздел 5, ръководният орган на институцията следва редовно и на предварително определена основа да:
- а) преглежда и одобрява склонността на институцията към поемане на риск във връзка с експозиции към предприятия, извършващи паралелна банкова дейност, както и общите и индивидуални лимити за максимален размер, определени съгласно раздел 5,
 - б) преглежда и одобрява процеса за управление на риска с цел управление на експозициите към предприятия, извършващи паралелна банкова дейност, включително анализите на рисковете, произтичащи от тези експозиции, техниките за намаляване на риска и потенциалното въздействие върху институцията в сценарии за стрес тестове,
 - в) преглежда експозициите на институцията към предприятия, извършващи паралелна банкова дейност, (общо и индивидуално) като процент от общия размер на експозициите и очакваните и възникналите загуби,
 - г) гарантира, че определянето на лимитите за максимален размер, посочени в настоящите насоки, е документирано, включително всички промени в тях.
16. Ръководният орган на институцията може да делегира прегледите, посочени в точка 15, букви а)–г) на висшето ръководство.

5. Основен подход за определяне на лимитите за максималния размер на експозициите към предприятия, извършващи паралелна банкова дейност

Определяне на общ лимит за максималния размер на експозициите към предприятия, извършващи паралелна банкова дейност

17. Институциите следва да определят общ лимит за максималния размер на своите експозиции към предприятия, извършващи паралелна банкова дейност, съобразно приемливия си капитал.
18. При определянето на общия лимит за максималния размер на експозициите към предприятия, извършващи паралелна банкова дейност, всяка институция следва да вземе предвид:
 - а) своите бизнес модел, рамка за управление на риска, както е посочено в точка 14, буква б), и склонност към поемане на риск, както е посочено в точка 14, буква г);
 - б) размера на текущите си експозиции към предприятия, извършващи паралелна банкова дейност, в сравнение с общия размер на своите експозиции и общата си експозиция към предприятия от регулирания финансов сектор;
 - в) взаимосвързаността, както е посочено в точка 14, буква д).

Определяне на индивидуални лимити за максималния размер на експозициите към предприятия, извършващи паралелна банкова дейност

19. Независимо от общия лимит за максимален размер и в допълнение към него, институциите следва да определят по-строги лимити за максималния размер на индивидуалните си експозиции към предприятия, извършващи паралелна банкова дейност. При определяне на тези изисквания, като част от вътрешния процес на оценка, институциите следва да вземат предвид:

- а) регулаторния статут на предприятието, извършващо паралелна банкова дейност, по-специално дали подлежи на някакъв вид пруденциални или надзорни изисквания,
- б) финансовото състояние на предприятието, извършващо паралелна банкова дейност, включително, но не само, капиталовата му позиция, ливъридж и ликвидна позиция,
- в) наличната информация за портфейла на предприятието, извършващо паралелна банкова дейност, по-специално необслужваните кредити;
- г) наличните доказателства относно адекватността на кредитния анализ, извършен от предприятието, извършващо паралелна банкова дейност, за неговия портфейл, ако е приложимо,
- д) дали предприятието, извършващо паралелна банкова дейност, ще бъде уязвимо по отношение на нестабилността в цените на активите или кредитното качество,
- е) концентрация на дейностите по кредитно посредничество в сравнение с други бизнес дейности на предприятието, извършващо паралелна банкова дейност,
- ж) взаимосвързаността, както е посочено в точка 14, буква д),
- з) всички други значими фактори, посочени от институцията съгласно точка 14, буква а).

6. Алтернативен подход

20. Ако институциите не са в състояние да прилагат основния подход, описан в раздел 5, общите им експозиции към предприятия, извършващи паралелна банкова дейност, следва да бъдат предмет на съблюдаване на лимитите за максималния размер на големите експозиции в съответствие с член 395 от Регламент (ЕС) № 575/2013 (включително прилагането на член 395, параграф 5 от същия регламент) („алтернативен подход“).
21. Алтернативният подход следва да бъде прилаган по следния начин:
- а) ако институциите не могат да спазят изискванията за ефективни процеси и механизми за контрол или надзор от страна на ръководния орган, както е посочено в раздел 4, те следва да прилагат алтернативен подход по отношение на всичките си експозиции към предприятия, извършващи паралелна банкова дейност (т.е. сбора на всички експозиции към предприятия, извършващи паралелна банкова дейност),
 - б) ако институциите могат да спазват изискванията за ефективни процеси и механизми за контрол или надзор от страна на ръководния орган, както е посочено в раздел 4, но не могат да съберат достатъчно информация, която да им даде възможност да определят подходящи лимити за максималния размер, както е определено в раздел 5, те следва да прилагат единствено алтернативния подход по отношение на експозициите към предприятия, извършващи паралелна банкова дейност, за които институциите не са в състояние да съберат достатъчно информация. По отношение на останалите експозиции към предприятия, извършващи паралелна банкова дейност, следва да се прилага основният подход, изложен в раздел 5.